MOCIÓ DE SUPORT A LES FAMÍLIES CUME

Na Anna Florista Izquierdo, portaveu del Grup Municipal Popular a la Paeria, Na Begoña Iglesias Delgado, portaveu del Grup Municipal del PSC-Units, Na Jordina Freixanet i Pardo, portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana, Na Violant Cervera Gòdia, portaveu del Grup Municipal de Junts per Catalunya, Na Gloria Rico Iribarne, portaveu del Grup Municipal de Vox, Na Laura Bergés Saura, portaveu del Grup Municipal del Comú de Lleida, presentem al Ple de la Corporació Municipal del mes d'octubre de 2026 la següent:

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE SUPORT A LES FAMÍLIES CUME I PER GARANTIR UNA PROTECCIÓ EFECTIVA DE LES PERSONES QUE CUIDEN FILLS I FILLES AMB CÀNCER O UNA MALALTIA GREU

La prestació per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, coneguda com a CUME, compensa la pèrdua d'ingressos de les persones treballadores que redueixen la jornada per prestar les cures directes, continuades i permanents que necessita un fill o una filla. En els casos més greus, aquestes cures continuen durant molts anys.

Les associacions de famílies han reclamat que la protecció respongui a aquesta realitat: continuïtat quan persisteixen les cures, menys tràmits, criteris clars i possibilitats reals de compartir la dedicació entre progenitors. El Grup Parlamentari Popular, juntament amb altres grups, ha traslladat aquestes demandes al Congrés i al Senat.

Al setembre, la disconformitat pressupostària del Govern d'Espanya va impedir que el Congrés votés l'ampliació de la prestació econòmica més enllà dels 26 anys, amb un cost estimat de 2,36 milions d'euros per al 2027. L'aprovació posterior d'aquesta ampliació ha de traduir-se ara en una aplicació efectiva, sense més demores per a les famílies.

El Reial decret llei 31/2026, de 20 d'octubre, publicat al BOE del 21 d'octubre, incorpora aquesta pròrroga excepcional en els supòsits legalment establerts, amplia les possibilitats de compartir la prestació entre progenitors i reconeix les situacions assimilades a l'ingrés hospitalari. Aquestes modificacions produeixen efectes des del 23 d'octubre de 2026. La protecció dels autònoms davant la regularització de les bases de cotització tindrà efectes des de l'1 de gener de 2027.

La protecció del personal funcionari s'articula mitjançant el permís retribuït de l'article 49.e) de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. La Llei 4/2026, d'1 d'octubre, ja hi incorpora la pròrroga excepcional i el gaudi compartit en determinats supòsits de gran discapacitat o gran dependència. Cal fer efectives aquestes millores i concretar criteris comuns que evitin diferències injustificades entre administracions.

Continua en tramitació un projecte de reial decret sobre la gestió de la CUME, diferent de la reforma ja aprovada. Preveu incorporar cada dos anys un informe de la Inspecció Mèdica del servei públic de salut, addicional a l'acreditació clínica. Aquesta exigència ha suscitat el rebuig de famílies que ja han d'aportar informes periòdics. Els controls han de ser proporcionats i evitar duplicitats que dificultin la continuïtat de la protecció.

Es proposa retirar el projecte en la seva redacció actual i elaborar una regulació acordada amb les famílies i els professionals sanitaris, que compleixi els terminis legals i preservi les millores assolides. La prioritat és garantir la protecció i la seguretat jurídica de les famílies.

Per tot això, el Grup Municipal Popular sotmet a la consideració del Ple l'adopció dels acords següents:

ACORDS

PRIMER. Manifestar el suport de l'Ajuntament de Lleida a les famílies CUME i a les associacions que les representen, reconèixer la dedicació de les persones cuidadores i la reivindicació sostinguda de les famílies com a impuls determinant de les millores en la seva protecció.

SEGON. Instar el Govern d'Espanya a garantir l'aplicació efectiva de les millores aprovades pel Reial decret llei 31/2026, especialment la pròrroga excepcional de la prestació més enllà dels 26 anys quan s'acrediti una discapacitat igual o superior al 65% o una dependència de grau III, es mantingui la convivència i persisteixi la necessitat de cura directa, continuada i permanent, amb la resta de requisits legals.

Garantir també les noves possibilitats de percepció alternativa o simultània entre progenitors, en les condicions legalment establertes, i que les estades temporals de respir o de curta durada en recursos residencials o habitatges amb suport no interrompin el requisit de convivència quan es mantingui acreditat l'exercici efectiu i continuat de la cura.

TERCER. Instar el Govern d'Espanya a retirar el projecte de reial decret sobre la prestació CUME en la seva redacció actual i a elaborar, amb la participació efectiva de les associacions de famílies i dels professionals sanitaris, una nova proposta que elimini l'exigència addicional general d'un informe de la Inspecció Mèdica cada dos anys, eviti duplicitats documentals i estableixi controls proporcionats a la situació clínica.

La nova regulació ha de complir el termini de sis mesos previst a la disposició final vint-i-tresena de la Llei 4/2026, concretar les situacions assimilades a l'ingrés hospitalari, incloses les noves modalitats d'atenció domiciliària i ambulatòria que corresponguin, i preservar en tot cas la cobertura reconeguda legalment.

QUART. Instar el Govern d'Espanya a completar el desenvolupament del permís de l'article 49.e) de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i a promoure, amb les comunitats autònomes i les entitats locals, criteris comuns d'aplicació que facin efectives les millores de la Llei 4/2026 i evitin diferències injustificades entre administracions en

situacions equivalents. Aquest treball ha d'avançar cap a una protecció equivalent de les famílies, respectant les particularitats de cada règim jurídic i les competències de cada administració.

En l'àmbit municipal, revisar els criteris de gestió d'aquest permís a la Paeria, amb la participació de la representació del personal, per adequar-los a les novetats legals i informar les persones que puguin tenir-hi dret.

CINQUÈ. Instar el Govern d'Espanya a establir i publicar criteris clars i homogenis per al reconeixement, manteniment i pròrroga de la prestació davant les entitats gestores i les mútues col·laboradores; simplificar la documentació i agilitzar els procediments, especialment en situacions clíniques estables o irreversibles. Garantir que l'escolarització no sigui, per si mateixa, causa de denegació, suspensió o extinció quan persisteixi la necessitat acreditada de cures, d'acord amb l'article 190.5 de la Llei general de la Seguretat Social.

SISÈ. Instar el Govern d'Espanya a aplicar, amb efectes des de l'1 de gener de 2027, la protecció dels treballadors autònoms beneficiaris de la CUME prevista a l'article 309 de la Llei general de la Seguretat Social, que atribueix caràcter definitiu a les bases de cotització dels períodes legalment previstos i les exclou de la regularització anual. Completar igualment la revisió del seu règim en el termini establert a la Llei 4/2026, perquè la reducció d'activitat motivada per les cures no comporti una disminució injustificada de la protecció social.

SETÈ. Instar el Govern d'Espanya a facilitar i resoldre amb agilitat les sol·licituds de revisió de les persones que haguessin perdut la prestació pel límit d'edat i compleixin les condicions legals per recuperar-la, d'acord amb la disposició transitòria de la Llei 4/2026, amb informació clara sobre el procediment, la documentació i els efectes econòmics que legalment corresponguin.

VUITÈ. Instar el Govern d'Espanya a garantir la dotació pressupostària necessària per aplicar les millores de manera estable i a disposar dels recursos de gestió suficients perquè els retards administratius no comprometin la protecció de les famílies.

NOVÈ. Instar el Govern d'Espanya a establir un mecanisme estable de diàleg i seguiment amb les associacions representatives de les famílies CUME, les organitzacions de pacients i de persones amb discapacitat i els professionals implicats, per participar en el desenvolupament reglamentari, comunicar incidències i avaluar l'aplicació efectiva de les millores.

DESÈ. Donar trasllat d'aquests acords al Govern d'Espanya, als ministeris competents en Seguretat Social, Funció Pública i Drets Socials, a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a la Tresoreria General de la Seguretat Social, al Congrés dels Diputats, al Senat, al Govern de la Generalitat, al Parlament de Catalunya i a les associacions representatives de les famílies CUME.

Lleida, a data de la signatura electrònica.